איך הגיע עמירם ניר, חתנו של בעל „ידיעות אחרונות" לתפקיד של מנהל בחברה של אייבי נתן — יחד עם שותפו לשעבר של המיליונר שאול אייזנברג, מיקי אלבין?

עמירם ניר עם שימעון פרס ואייבי נתן
אז זה אז זה

שותפים מודרים

מי אם כן מחזיק בקול־השלום?

רווקים עליזים

חורף לפני שנתיים נקלע אייבי לקשיים עצומים, הן פי־נסיים והן תיפעוליים. המצב הפיסי של האוניה היה בכי־רע, היא היתה חייבת להיכנס למיבדוק, והיה צורך לרכוש עוגן חדש, במקום זה שנשבר בים. אך קופתו היתה ריקה.

אייבי עשה מאמצים פרלמנטריים נואשים להביא לשינוי החוק. כדי שיוכל לשדר מאחד מנמלי־הארץ, ולהתגבר על הסכנה בהשטת הספינה הרעועה בלבים.

שר־התיקשורת דאז, מרדכי („מוטקה") ציפורי, הערים קשיים אין־ספור על דרכו של אייבי, וזה, במר יאושו, גילה לחבריו שהוא מתכ־וון למכור הכל ולעזוב את הארץ.

בעוד שהאוניה עצמה עגנה בנמל אשדוד והדמימה את שידוריה, נרתמו לעזרתו של אייבי חברים טובים. אייבי ידוע כנדבן, והוא הפך למוסד בינלאומי, בגלל תמיכתו במוכי־גורל בארץ ובעולם, אך כסף משלו אין לו.

בראש העוזרים לו ניצבו שניים. ניר ואלבין. הם מכירים את אייבי מזה שנים. ניר מכיר את אייבי כבר 16 שנה, כשספק־השלום היה הראשון שהעניק ראיון עיתונאי לניר, כשזה למד בתיכון חדש בתל־אביב וכתב עבור עלון בית־הספר. אייבי אף היה הסנדק בברית־המילה של נמרוד, בנם הבכור של עמירם וג'ודי.

ניר מכיר את אלבין כבר 12 שנה. עוד מתקופת־הלימודים המשותפת באוניברסיטה העברית בירושלים וימי הרווקות העליזים בבירה. ניר היה זה שערך היכרות בין אייבי ואלבין.

שני החברים הטובים, לצד חברים אחרים של אייבי, מתקופת שירותו בחיל־האוויר הבריטי ובאל־על, הת־ארגנו כדי לגייס הלוואה גדולה עבור קול השלום, שנוהל כמו חנות מכו־לת. כדיברי מי שראו מקרוב מה קורה שם.

הסכום שנדרש כדי להעמיד את אייבי על הרגליים היה כמה עשרות אלפי דולארים.

בעיקבות מתן ההלוואה, נרשמה ספינת־השלום כחברה בע"מ אצל רשם־החברות. אלבין אירגן את הצד הפיננאסי של העסק, וניר, לשעבר כתב רדיו וטלוויזיה, תרם מהידע המיקצועי שלו.

השניים, ביחד עם אייבי, הפכו למנהלי החברה.

את מי ייצג אז אלבין, מלבד את עצמו? איש־העסקים הצעיר, שיש לו עיון במיסמכי חברת קול השלום בע"מ מגלה כמה עובדות מפתיעות.

● **הראשונה:** כאשר נרשמה החברה כחוק, בחודש ינואר 1983, מונו כמנהלי־החברה, מלבד אייבי, שניים נוספים — איש־העסקים מיכאל אלבין, אז שותפו לעסקים של המיליונר היהודי־יפאני חובק־העולם, שאול אייזנברג; עמירם ניר, אז נשוי טרי, שלושה חודשים בלבד, לג'ודי מרוז, בתם של בעלי־הצהרון ידיעות־אחרונות, והיום מועמדו של שימעון פרס לתפקיד יועצו לענייני טירור.

● **השניה:** בסוף חודש מרס השנה פרש ניר מניהול חברת קול־השלום, ובמקומו נכנסה אחותו, ליאורה.

● **השלישית:** הממנים של חברת קול־השלום לוטים בערפל, והם מסתתרים מאחורי חברת SHA-LOM PEACE CORP., הרשומה בפנמה. בעלי המניות של החברה הישראלית הם שני עורכי־הדין התל־אביביים של החברה, דויד אפרתי, המחזיק ב־80 אחוז של המניות ושו־תפו למישרד, אמנון רפאל, המחזיק ב־20 אחוז של המניות.

עמירם ואשתו ג'ודי לבית מוזס
קשר מישפחתי

ניר נקי־הכפיים עזב את הנהלת קול־השלום ב־26 בחודש מרס השנה. באותה התקופה הוא מונה כנ־ציג המערך בוועד המנהל של רשת־השידור, והוא רצה למנוע לזוזות־שפ־תיים.

המעניין הוא, שבאותה תקופה היו יותר מנגיעה ליריחון מוניטין, נשוי לגליה, שהיא שותפה בסירטי רול. המטרה העיקרית של קול השלום, כפי שצויינה בטפסים הרישמיים, היתה „ניהול עיסקי רדיו, טלוויזיה וקולנוע." האם היה למיליונר היהודי־יפאני עניין בקול־השלום? האם היה לאלבין עניין מישפחתי בקול־הש־לום?

שאלה דומה ניתן להפנות לעמירם ניר: האם הוא ייצג מישהו נוסף, מלבד את עצמו?

ההכנות לפיזור הכנסת בעיצומן, וכעבור זמן קצר מונה ניר לתפקיד ראש מטה־הבחירות של פרס.

ואדוץ של הספנות

אבל כאן לא מסתיים התשבץ המוזר. האוניה נושאת דגל פנמי והיא בבעלות אגו. ת־דידים, שגייסה לפני 12 שנה את התרומות לרכישת האוניה. האוניה, שייכת לאייבי שהוא אזרח ישראלי. התעלומה היא מי מחזיק במניות החברה הפנמית. פנמה ידועה מבחינה זו כוואדוץ של עולם הספנות. בדיקה גילתה שאייבי הוא בעל 20 מהמניות, ואילו החברה הפנמית מחזיקה ב־809 אחוז ממניות קול־השלום.

עמירם ואחותו ליאורה
מנהלת חדשה

השבוע, ערב ההכרעה בלישכתו של פרס כעניין מינוי ניר לתפקיד יועץ ראש הממשלה לענייני טירור, התעניינו גורמים שונים בניר וב־מעשיו. שאלת מינויו של ניר לתפ־קיד, מינוי שלו מתנגדים שירותי ה־ביטחון (העולם הזה 3.10), גרמה לכך שגם קשריו עם אלבין ועם קול־השלום זכו לעיון מדוקדק, א־פילו בפנמה הרחוקה.

בן־ציון ציטרין ■

במדינה

מיפלגות

חושך על פני תהום

עסקני ש"ס העניקו השבוע הזדמנות להציץ לתוך עולמן הרוחני המסגר של הישיבות

השר המזוקן, הרב יצחק פרץ, עמד השבוע על דוכן הכנסת והשמיע מליצות רמות על כבודן של בנות־ישראל, על המקום החשוב שלהן בהילכות־מילחמה. על תפקידן לדרבן את הגברים להגן על האומה. הוא עשה כל מאמץ לטשטש את הרושם הקשה של דיברי חברו לסיעת־ש"ס, שימעון בן־שלמה, חבר ועדת־החוץ־והביטחון, אשר טען בראיון למקומון ירושלמי: „ההרוגים בלבנון לא נופלים מפני שצה"ל נמצא שם, אלא מפני שיש פריצות בצבא. הבנות הן הגורמות להרג."

השר הסתייג מן הדברים „שיוחסו לח"כ בן־שלמה," כפי שאמר, וחברו ישב באולם המליאה ושתק. נראה היה, כי השניים מבקשים להתנער מן ההכ־רזה.

„ערוות דבר". אך הח"כים שומרי־המיצוות, שהגיחו מתוך חשכת האלמוניות של הישיבות למרכז הבימה הפוליטית, נוקטים כנראה בשיטה הישנה והבדוקה: לפני גויים או כופרים אין חובה לומר את האמת. מותר, לפעמים, לסגת למראית־עין, כדי שלא לעורר את זעמם, חלילה.

בתוך ביתם פנימה המשיכו להטיף את תורותיהם. הח"כ, ששמר על שתי־קה מנומסת בכנסת — בנאומו היחיד עד כה במליאה הוא טען כי החזרה בתשובה היא הפיתרון הטוב ביותר למשבר הכלכלי — נתן דרור ללשונו באוזני אוהדיו. בראיון לגיליון האחרון של השבועון החרדי ערב שבת הוא חזר לסורו:

„אמרתי דברים שמקובלים על כל רבותינו. מה רוצים, שאשמיע את קול אנשי השמאל?

„האבידות צריכות להביא אותנו למחשבות אחרות, ללכת באותה הדרך שבה הלך עם ישראל בכל הדורות, לבדוק את הנעשה במחנה. שהרי כבר התורה אמרה: 'והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערוות דבר...' השהות יחדיו של חיילים וחיילות הוא פגיעה בקדושת המחנה. ביטחון החיילים יקר לי, וראיתי חובה מובנת מאליה לומר את הדברים. אינני מבין על מה קם הרעש הגדול."

בהמשך גם הסביר חבר ועדת־החוץ־והביטחון כיצר מתחוללת התו־פעה הנוראה הזאת. איך בדיוק גורמות החיילות למותם של החיילים: „יש השגחה פרטית של הקדוש־ברוך־הוא על כל חייל וחייל, ושרות־הבנות עלול, חלילה, להביא להסרת ההשגחה הפרטית."

הוא גם אינו מרגיש בודד במאבקו על שמירת קדושת המחנה: „כבר היום קידם אותי מאיר כהנא בכנסת בתת־להבות מרובה, ובירך אותי על דברייי."

הרב, שלא הבין על מה הרעש הגדול, גם הוסיף: „טרוניה: „אסור לדבר בשם האמת התורתית הקדושה שלנו? מה, זאת לא ארץ דמוקרטית?"

חגיגה תמורת חרטה. נשיאת שמה של הדמוקרטיה בפיו של העסקן החרדי שנולד בתימן, אך המתנהג, חושב ומטיף, לרעיונות שרווחו לפני עשרות שנים בישיבות של ליטא, אינה מעוררת גיחוך, אלא חרדה. כי לעומת החינוך האנטי־דמוקרטי, האנטי־מו־דרני והאנטי־הומאניסטי המוענק לאל־פי בחורי־הישיבה, נראית מערכת החי־נוך הכללית במדינה, שהיא בעצמה ח־שוכה ומטפחת פאשיזם (ראה הנדון) כנאורה ורחבת־אופקים.

דוגמה אחרת לגישה הדמוקרטית של אנשי ש"ס נתן השבוע השר פרץ, כאשר דיבר על עצורי המחתרת הי־הודית, הנאשמים ברצחו: „הם אנשים טובים, שמנהיגיהם היטעו אותם. סוף כל סוף, הם לא הרגו, חס וחלילה, שום יהודי."